

DUHA NE TRNITE!

I za nas je blagdan Duhova, rođendan Crkve! Koristim priliku da čestitam svim članovima njihov rođendan! Znamo da je Duh sila i snaga. Tu silu i snagu primamo u sakramentu potvrde. Pa ipak, slabo se očituje u našim životima. Zašto je to tako? Možda je razlog naša osobna mlakost, a možda ginemo u neznanju nesvjesni blaga koje posjedujemo.

Djelovanje Duha Svetoga toliko je snažno u životu prve Crkve da je gotovo opipljivo. Duh ih je jasno vodio, pomagao svladati prepreke i poteškoće u vršenju službe. Neki će reći da je to bilo potrebno da se kršćanstvo proširi u tadašnjem poganskom svijetu. Od tada do danas što se promijenilo? Zar nama pomoć nije potrebna? Zar poganstva više nema? Zar je naviještanje dovršeno?

Što je s djelovanjem Duha danas? Kroz povijest Crkve vidljiva su određena razdoblja krize vjere koja su popraćena snažnim zahvatima Duha. Prisjetimo se samo 13.st. i nastanka velikih redovničkih redova. Nešto slično događa se i danas. U vremenu sekularizacije, masovnog otpada od kršćanstva u Crkvi se bude pokreti koji su izraz duboke želje za autentičnim življenjem kršćanstva!

Pokreti u Crkvi su zapravo put do samih izvora kršćanstva. Ponovno otkrivanje snage i radosti koju je imala prva Crkva, a koja se danas ponovno zahtijeva da bi kršćani uopće opstali u ovom svijetu! Blagopokojni papa Ivan Pavao II rekao je da su novi crkveni pokreti jedno od najznakovitijih proljeća Crkve koje je najavio Drugi vatikanski sabor. Papa Benedikt VI. svoj susret s pokretima početkom šezdesetih opisuje kao čudesan doga-

vjetar puše gaje nose:
cuješ mu šum,
a ne znaš odakle dolazi i kamo ide.
Tako je sa svakim
koji je rođen od Duha.
(Iv 3,8)

Foto: Korana Džojca

đaj doživljavajući i sam polet i oduševljenje kojim su oni živjeli vjeru te radost kojom su svjedočili osjećajući se dužnima drugima priopćiti ono što su i sami primili kao dar. Pokreti tako postaju izraz probuđenog zanosa i oduševljenja Kristom.

Danas se, nažalost, među samim kršćanima mogu čuti prigovori, osuđivanje i neprihvatanje pokreta. Jako me žalosti činjenica da se na ovom fakultetu studenti imaju razloga bojati staviti svoje ime uz neki pokret.

Je li u govoru o pokretima potrebna i apologija, ali ne upućena poganima nego sada samim kršćanima?! Zar sami ne govorimo da je Crkva u sebi sveta a grijesi da su plod grešnog pojedinca? Nadam se da će ovaj broj pridonijeti jedinstvu među kršćanima, makar onima na teološkom fakultetu! Jer Duhovi to i znače – jedinstvo u različitosti! Duh je taj koji preobražava nesavršeno zajedništvo nesavršenih ljudi!

Činjenica je da Duh djeluje u svojoj Crkvi. Pravo pitanje je - koliko djeluje u mom životu? I dopuštam li to? A možda je još važnije pitanje – prepoznajem li ga uopće?

Urednica

POKRET FOKOLARA

Priredila: KATARINA LIŠNIĆ

Dok je Europa proživljavala mračno doba svoje povijesti u malom gradiću u sjeveru Italije Chiara Lubich zajedno sa svojim prijateljicama otkriva u Evanđelju odgovore koje čovjeku mogu vratiti dostojanstvo i stvara novi stil života u uzajamnoj ljubavi te time započinje prve korake Pokreta Fokolara.

Jednog su se dana našle u podrumu i uz svijetlo svijeće otvorile evanđelje, stranicu Isusove svečane molitve prije smrti: "Oče, da svi budu jedno." Jasno su osjećale da su za te riječi rođene, za jedinstvo, kako bi doprinijele njegovu ostvarenju u svijetu.

Započinje nova struja duhovnosti temeljena na evanđeoskoj ljubavi iz koje niče pokret duhovne i socijalne obnove: duhovnost jedinstva, s izrazitim obilježjem zajedništva. Iz nje izrasta novi stil života. Nadahnjujući se na kršćanskim načelima - bez zanemarivanja, štoviše, ističući paralelne vrednote drugih vjera i kultura - odgovara na opće pitanje o smislu života i autentičnosti, te daje svoj doprinos miru i jedinstvu u svijetu: ruše se predrasude, a sjeme istine i ljubavi koje postoji u različitim kulturama prerasta u uzajamno obogaćenje; otvaraju se novi obzori u raznim društvenim sredinama: kulturi, politici, ekonomiji, umjetnosti.

Šezdesetih je godina Pokret stigao i u Hrvatsku. Godine 1961. Chiara u Zagreb šalje Marca Tecilla, svog prvog sljedbenika. Biskupi su imali vrlo veliku ulogu u zaštiti Djela još od njegovih prvih koraka. 1968. godine otvara se prvi ženski fokolar (*zajednica posvećenih osoba*) čime i pokret sve više raste. Danas u Hrvatskoj ima oko šesnaest tisuća pripadnika Pokreta, šest fokolara. Zdenac nadahnuća u njihovom životu je Marija kao Majka lijepje ljubavi. Žive u nastojanjima da postanu male Marije, njoj nalik, kao kći koja ima osobine svoje majke.

Pokret fokolara spada u onaj fenomen procvata crkvenih pokreta koji je Papa nazvao: "Odgovor Duha Svetoga na dramatične izazove s kraja drugog tisućljeća."

RAZUMJETI „KARIZMATSKI NAČIN“ SLAVLJENJA BOGA

Piše: IVO BEZINA

Sobzirom na prve asocijacije koje pobuđuje složena „karizmatSKI način“ iz naslova, potrebno je upozoriti da u tekstu koji slijedi nije riječ o karizmatском pokretu kojega poznaju i druge kršćanske konfesije, niti o specifično katoličkoj karizmatскоj obnovi koja je započela još šezdesetih godina prošlog stoljeća.

Nije riječ ni o onim povremenim velikim i javnim karizmatским seminarima s mnoštvom sudionika, pod vodstvom nekog poznatog „karizmatika“, a ni o onim zatvorenijim karizmatским susretima gdje u prvi plan izbijaju molitve i zazivi usmjereni izvanrednim Božjim zahvatima i popraćeni izvanjskim očitovanjima. Ov-

dje je prije svega riječ o redovnim molitveno-slavljeničkim susretima jedne od malih karizmatičkih zajednica, u nastojanju da se razumije smisao njezina okupljanja na „takvu vrstu“ susretanja s Bogom, a neizravno onda i „status“ i usmjerenost same zajednice.

Nedavno sam po prvi put sudjelovao u jednom takvom susretu. Kako do tada, s obzirom na karizmatičke susrete bilo koje vrste gotovo nisam imao nikakvo izravno i osobno iskustvo, svoje sam utiske uglavnom temeljio na iskustvima drugih ljudi. Ipak, mogu reći da sam bio nešto više pod negativnim negoli pozitivnim utiskom i to zahvaljujući, više ili manje točnim, kritikama koje se mogu susresti u „vjerskim“ tiskovinama, a nerijetko su tema i usputnih razgovora među studentima teologije. Poželio sam stoga osobno sudjelovati u jednom karizmatičkom molitveno-slavljeničkom susretu kako bih iz prve ruke, iznutra, te zajedno s njima vidio i doživio. Pristupio sam potpuno otvoreno i bez predrasuda i detaljno sam pratio tijek cijelog susreta nastojeći što više biti dio zajednice i dio slavlja. Promišljajući naknadno cijeli susret, pokušao sam teološki obrazložiti smisao i naći razloge takvoga načina susretanja i slavljenja Boga, i ovo što slijedi ustvari je jedan dio te refleksije.

Prije svega, potrebno je naglasiti da je za razumijeti uopće bilo što od katoličke karizmatičke obnove neophodno poznavati dva za nju karakteristična pojma kojima se označavaju dva temeljna iskustva u nju uključenih vjernika. Radi se o „novom rođenju“ i „krštenju Duhom Svetim“. Na prvi pogled čini se da je posrijedi nešto sasvim novo i iznimno što povijest Crkve do sada nije poznavala. Međutim, nije tako. Istini za volju, radi se zapravo o „ponovno“ afirmiranim pojmovima iza kojih se krije „teološka stvarnost“ Crkvi dobro poznata od samih početaka. Čak i nazivi kao takvi imaju svoje utemeljenje u Novom zavjetu i u iskustvu prve Crkve, a koje je teološki govor pomalo zaboravio, ili točnije rečeno, zamijenio drugim izrazima. Onog trenutka kad sam donekle uspio promisliti stvarnost posredovanu ovim pojmovima otvorio se i sasvim drugačiji pogled na razumijevanje smisla cijelog molitveno-slavljeničkog susreta karizmatičke zajednice. Iako je krštenje Duhom naglašeniji znak

prepoznatljivosti onog „karizmatičkog“, već i *samo razumijevanje događaja „ponovnog rođenja“, što je zapravo prvotno iskustvo, u svojoj teološkoj sadržajnosti može biti dostatan ključ za očitati smislenost takvog slavlja.*

Međutim, govoriti teološki razložno i sustavno o stvarnosti koja se krije pod pojmom „novo rođenje“ zahtijevalo bi barem djelomičan osvrt i na neke druge teme teologije kao što je govor o Istočnom grijehu i njegovim posljedicama, o cjelokupnom djelu Isusa Krista, o slanju i ulozi Duha Svetoga u životu svakog pojedinca, o Crkvi i sakramentima, o našoj eshatološkoj završnici, itd. Ovaj zahtjev postaje razumljiv ako znamo da pojam „novo rođenje“ u sebi sažima u biti otajstvo krštenja. Iako bi takav pothvat sam po sebi priželjkivao cijeli jedan traktat, za ovu prigodu bit će dovoljno iznijeti ono najbitnije.

Možemo slobodno reći da je, ispuštajući neka daljnja određenja „novo rođenje“ u biti, događaj koji se zbiva u sakramentu krštenja. Krštenjem bivamo uroñjeni u „u ime Oca i Sina i Duha Svetoga“ da se operemo, umremo sebi i grijehu, staromu načinu života koji se vodio vlastitom logikom, te se u ime svake od osoba Trojstva nanovo rodimo kako bi se novi život, život Presvetog Trojstva počeo odvijati u našoj duši. Krštenje je otajstvena preobrazba u novog čovjeka u susretu s Novim čovjekom – Isusom Kristom, i to toliko korjenita, da odgovara djelotvornosti novog rođenja. Zato u središtu ovog događaja stoji ponajprije svjesno, slobodno i cjelovito opredjeljenje za Novog čovjeka – Isusa. Ova stvarnost je duboko relacijske naravi. Ona se odvija između Boga i nas te stoga zahtijeva obostranu uključenost. Mogli bismo reći da Bog svoj dio, „odradi“ u samom sakramentu, a naš dio, koji opet nije bez potpore Božje milosti, zahtijeva u osnovi svjesno i slobodno prihvaćanje ponuđene „preobrazbe“ koja zahvaća sve dimenzije našega „biti čovjek“, tako da od staroga prelazimo u novoga čovjeka. Razumljivo je samo po sebi da onaj tko je kršten kao malo dijete tek naknadno kad odraste može svjesno i slobodno dati pristanak cjelokupnoj stvarnosti krštenja. Uglavnom se, nažalost, događa da mi svoj dio učinimo, ako uopće učinimo (!) dugo nakon samoga sakramenta. *Stoga, iako se „novo ro-*

đenje, ontološki gledano, događa u samom činu krštenja, egzistencijalna promjena može biti „odgođena“ toliko dugo dok pojedinac ne postane svjestan važnosti osobnog opredjeljenja za ponudenu, i već u klici danu, preobrazbu.

Gledano iz perspektive iskustva, „novo rođenje“ predstavlja jedan izvanredni događaj, od Duha Svetog prethodno pripreman, u kojemu se susreću temeljna čovjekova težnja i potreba s vječnom Božjom čežnjom. Događaj koji doista znači rođenje novog života i novog čovjeka. Temeljna ljudska potreba ispunja se u Isusu Kristu jer je u njemu Bog dao sve ono za čim ljudsko srce čežne. Čovjek u osobnom susretu s Isusom Kristom otkriva Boga kao Oca punog ljubavi koji svoju djecu neizmjeno voli, brine se za njih i oprašta im sve njihove grijeha (Usp. Rim 8, 14-16). Iz tog susreta spontano se rađa potreba za neprestanom prisutnošću Duha Svetoga kao „opipljivim“ izrazom Božje bliskosti (usp. Dj 1, 4-5.8). Zahvaljujući ovoj „Trinitarnoj preobrazbi“ koja se događa iz cjelovitog iskustva „novog rođenja“ čovjek nalazi neizmjerne razloge za zahvaljivanje, slavljenje i veličanje Boga. To je upravo ono što je gledano izvana nekako i najuočljivije na karizmatiskim susretima. Bogu se od tada uvijek ima za što zahvaljivati – jer je čovjek upoznao Božju dobrotu i ljubav koja nam je izašla ussret u Isusu Kristu; slaviti ga – zbog moći i veličine koju je pokazao u silnom djelu spasenja i otkupljenja po Isusu Kristu; i veličati ga i štovati – zbog njegove svetosti i uzvišenosti koju Duh Sveti stalno održava živom pred našim duhom. Ovim trostrukim „izljevom“ čovjekova duha stvara se ozračje istinske radosti i on je spreman boraviti u Božjoj prisutnosti kako bi slušao njegov glas.

Ovakav dinamizam zahvaljivanja, slavljenja i veličanja Boga, koji zapravo predstavlja glavne etape molitveno-slavljeničkog susreta prije same prozborne

molitve, duboko je dakle ukorijenjen u iskustvu „novog rođenja“. Biblijski gledano, zahvaljivanje, slavljenje i štovanje, gotovo da se pokazuju kao „uvjeti“ koje je sam Bog postavio i bez kojih nije moguć ispravan i plodonosan pristup k Njemu. Već je starozavjetni vjernik znao da se pred lice Božje dolazi s „radosnim klicanjem“, i tu je spoznaju možda najjasnije izrazio Psalmist: „Uđite s hvalama na vrata njegova, u dvore njegove s pjesmama; hvalite ga, ime mu slavite!“ (Ps 100,4). Isti Psalmist pred očima ima i iskustvenu spoznaju zbog koje uvijek može i mora mati takav odnos prema Bogu: „Jer dobar je Jahve, dovijeka je ljubav njegova, od koljena do koljena vjernost njegova“ (r.5). Ako je dakle, već starozavjetni vjernik u Božjoj dobroti, ljubavi i vjernosti, pronašao trajan razlog da ga hvali, slavi i veliča, koliko više to može i mora učiniti vjernik Novog saveza – novi čovjek u Isusu Kristu. Apostol Pavao, duboko svjestan toga, često je opominjao i poticao vjernike na zahvalnost (Kol 3,15.16-17; Fil 4,6). Nalažući izričito zahvalnost Solunjanima, on sam odmah obrazlaže i zašto: „Jer je to za vas volja Božja u Kristu Isusu“ (1 Sol 5,18). Isus Krist je dakle najvažniji razlog čovjekove zahvalnosti Bogu jer je on ujedno i najveći Božji dar čovjeku i „najjasniji“ izraz Božje volje. Za Pavla je zahvaljivanje, pjevanje, slavljenje Gospodina također logična posljedica ispunjenosti Duhom Svetim (usp. Ef 17-20).

Sada je već lako primijetiti da je „karizmatiski“ način molitveno-slavljeničkog susretanja zapravo dobrim djelom „biblijski način susretanja Boga“ i stoga on nije isključivo „karizmatiska“ novost. On je u biti prirodna posljedica događaja „novog rođenja“ - susreta sa živim Bogom u Isusu Kristu; reakcija na doživljenu Božju ljubav; plod prisutnosti njegovu Duha i izražaj duhovske radosti.

NEOKATEKUMENSKI PUT

Foto: J. Arambašić

Narav Neokatekumenskog puta definirao je bl. Ivan Pavao II. kada je napisao: "Priznajem Neokatekumenski put kao itinerarij katoličke formacije, valjane za društvo i za današnja vremena". Neokatekumenski put je na službu biskupu kao jedan od načina biskupijskog ostvarenja kršćanske inicijacije i permanentnog odgoje vjere. To je put obraćenja na kojem se mogu otkriti bogatstva Evanđelja.

U prvotnoj Crkvi, dok je svijet bio poganski, oni koji su željeli postati kršćani trebali su obavljati *katekumenat*, put formacije u pripravi za krštenje. Danas je proces sekularizacije doveo mnoge ljude do napuštanja vjere i Crkve, a suvremena kultura ne pruža sigurno okrilje za spontani rast u vjeri. Zbog toga je potreban put formacije kako bi ljudi postali kršćani.

Neokatekumenski put nije pokret ili udruga, već sredstvo u župama, na službu biskupima, za dovođenje k vjeri mnogih ljudi koji su je napustili. Započeli su ga u 60-im godinama u jednom od najsiromašnijih madridskih predgrađa Kiko Arguello i Carmen Hernández, dok je nadbiskup Madrida bio mons. Casimiro Morcillo, koji je u tim počecima vidio istinsko ponovno otkrivanje Riječi Božje i praktičnu provedbu liturgijske obnove, potaknute tih godina od strane koncila.

S obzirom na pozitivna iskustva u župama diljem Španjolske, Italije i drugih zemalja, a nakon pozornog ispitivanja, godine 1974. Kongregacija za bogoštovlje izabrala je naziv Neokatekumenski put za ovo iskustvo. Od tada se Neokatekumenski put proširio u više od 900 biskupija u 105 zemalja, s preko 20 tisuća zajednica u 6000 župa. Crkva je u ovoj novoj, vjerničkoj stvarnosti prepoznala poseban dar Duha Svetoga, odobravajući *ad definitivum* Statut i Katehetski direktorij Neokatekumenskog puta.

Godine 1987. u Rimu je otvoreno međunarodno misijsko sjemenište „Redemptoris Mater“, koje prima mladiće čiji je duhovni poziv sazio u neokatekumenskoj zajednici. Nakon toga mnogi su biskupi slijedili rimsko iskustvo, te danas u svijetu postoji 78 biskupijskih misijskih sjemeništa „Redemptoris Mater“, gdje se formira više od dvije tisuće bogoslova.

Također, nedavno, kao odgovor na inicijativu bl. Ivana Pavla II., mnoge obitelji i čitave zajednice, koje su završile put, ponudile su se kako bi pomogle poslanje Crkve u novoj evangelizaciji, odlazeći živjeti u najsekulariziranija i najraskršćanjenija područja u svijetu, pripremajući radanje novih misionarskih župa. Tako su se javile nove karizme u krilu ovog „Božjeg dara Crkvi“ (Benedikt XVI.) – obitelj u poslanju i zajednica u poslanju.

Foto: Korana Džaja

i inFORMACIJE

SUSRET MLADIH SPLITSKO-MAKARSKE NADBISKUPIJE

- srijeda, 15. lipnja 2011. u 20:30 h u Sjemeništu

MARKETING ZLA: INFORMACIJA ILI MANIPULACIJA

- četvrtak, 16. lipnja 2011. u 20 sati u Sjemeništu
- tribina u organizaciji Hrvatske udruge Benedikt
- na tribini će gostovati i izlagati prof. dr. sc. Goran Dodig, psihijatar; prof. dr. sc. Luka Tomašević, teolog; gđa Irena Orlović iz izdavačke kuće Harfa d.o.o.
- govorit će o homoseksualnosti, istospolnim bračnim zajednicama, pedofiliji i abortusu.

ISPITNI ROK

- od 13. lipnja do 8. srpnja - SRETNO!!!

Urednica: JELENA ARAMBAŠIĆ; Uredničko vijeće: KATARINA LIŠNIĆ, TONI ŠINKOVIĆ

Grafičko oblikovanje: RATOMIR VUKOREPA

Sve informacije i prijave možete dati urednici i članovima vijeća ili na: studentskilist@gmail.com